

Mijn project

White, het heelal, Picasso en Miro

Het is de laatste maand van het jaar en ik zit thuis op de bank. Buiten is het volop winter, maar binnen is het lekker warm. Het is donker. Ik woon in Zuid-Zweden, midden in het bos in het laatste huis aan een kronkelige onverharde weg. De dichtstbijzijnde buur is het donkere bos. Door de kou buiten praat het meer dan honderd jaar oude huis tegen me. Het stelt én beantwoordt vragen. Het is een oud houten huis dat leeft en communiceert met krakende geluiden, veroorzaakt door de kou buiten en de warmte binnen. Sterke wind en regen vermengd met sneeuw zorgen ervoor dat het uitzicht door de oude ramen lijkt op een impressionistisch schilderij van Monet: wazig en mooi.

Mats Andersson www.matsandersson.nu

Ik lees een artikel in een Zweeds fotografietijdschrift waarin de Amerikaanse fotograaf Minor White wordt genoemd. Voor mij een bekende fotograaf, maar zijn fotoserie 'The sound of one hand', waarover ik nu lees, was me volledig ontgaan. Ik word nieuwsgierig. Ik zoek de titel online en vind een boek met de fotoserie, dat ik meteen bestel. Zodra het boek aankomt en ik de foto's zie, ben ik totaal verslaafd. Dit zijn precies het soort foto's waartoe ik me aangetrokken voel. Beelden die vragen stellen. Beelden die mij ontroeren. Beelden die donker en moeilijk te interpreteren zijn, net als de abstracte motieven uit mijn artistieke inspiratiebronnen als Picasso en Miro. Het zijn foto's die je ogen laten dwalen in een poging betekenis te geven aan wat je ziet en ze dagen de kijker uit een eigen interpretatie te maken. Precies het tegenovergestelde van een afbeelding van een vogel in de lucht, of een close-up van een bloem, die je aandacht niet lang vast weten te houden. Ikzelf kan en wil ook niet uitleggen wat er op mijn foto's te zien is, dat is aan de kijker.

Midden in deze koude, donkere winter lichten Whites foto's op en ze motiveren me om keihard aan de slag te gaan met mijn nieuwe project: 'Is There Anybody Out There?'

Outer space.

Tip

Laat je inspireren door fotografen uit een totaal ander genre. Succes gegarandeerd; het zal absoluut bijdragen aan interessante nieuwe eigenschappen in je werk. Zelf heb ik veel gehad aan kunstfotografen als Michael Ackerman, Sally Mann en Arno Rafael Minkkinen.

Fotografie was voor mij door de jaren heen onbedoeld een soort therapie. Als ik met mijn camera in het bos ben, vergeet ik tijd en plaats volledig en kom ik in een staat van flow. Op de een of andere manier kanaliseer ik mijn zorgen en problemen in mijn foto's, waardoor ze er vaak donker en 'moody' uitzien.

Ik heb verschillende artikelen over White gelezen. Hij leerde zijn studenten om beelden te benaderen met de kalmte en focus van meditatie, en te vertrouwen op het onderliggende mentale proces. De titel 'The sound of one hand' is een beroemd zenboeddhistisch raadsel. De kijk van het zenboeddhisme op kunst rond de eeuwwisseling verschilde sterk van de traditionele kunst. In het Westen probeerden kunstenaars natuurgevouwen afbeeldingen te maken, terwijl men in de oosterse traditie een sfeer schilderde. Ik was dus, onbewust, al jaren bezig met fotograferen volgens de oosterse traditie. Mijn stemming heeft altijd mijn beeld beïnvloed.

Creëer geen motieven voor anderen

Ik maak mijn beelden vaak in kleine, begrensde gebieden hier in het bos en kies een plek zonder bepaald doel. Vind rust. Neem je tijd. De beelden zijn er! Probeer niet op zoek te gaan naar beelden waarvan

je denkt dat anderen ze mooi vinden. Deze zijn meestal al gemaakt. Blijf waar je bent en laat de frustratie wegstromen.

Ik werk heel intuïtief en haal mijn inspiratie overal en nergens vandaan. Ik heb niet één methode die voor elk project werkt, maar bij dit specifieke project besloot ik om een tijdje op dezelfde plek te blijven zonder van tevoren te bedenken waar ik op moest letten. Wanneer je je geest volledig leeg maakt en met je zintuigen werkt, zullen de beelden vanzelf verschijnen. Soms ontdek ik deze zelfs pas bij het bewerken. Abstracte schilders zullen hun beelden ook niet zo snel proberen uit te leggen, omdat het meer gaat om een bepaalde gelijkenis of een mooie vorm dan een exacte weergave van iets.

Met mijn beelden wil ik geen vragen beantwoorden, maar juist vragen oproepen. Het zijn tijdloze beelden die ervoor zorgen dat de kijker nieuwsgierig blijft en meer wil,

waardoor hij meer tijd besteedt aan het uitvogelen ervan. In een wereld met zoveel verschillende communicatiemiddelen, wil ik dat mijn kunst opvalt en mensen even laat nadenken. Het type camera of de instellingen zijn niet belangrijk, alleen de impact die het beeld heeft op de kijker is interessant. Daarom leg ik mijn foto's zelden aan mensen uit. Wil je weten waar je naar kijkt? Gebruik je fantasie en geef het beeld je eigen interpretatie.

Natuurdagboek – het vinden van een doel

Jarenlang dacht ik helemaal niet na over hoe mijn foto's tot stand kwamen. Ik maakte ze gewoon. Ik bracht uren en uren buiten door, met alleen mijn camera, het bos en de dieren als gezelschap. Ik kreeg soms de reactie op mijn foto's dat ze een gevoel van eenzaamheid en verdriet uitstraalden. Dat zette me aan het denken: zat er meer in mijn werk

dan 'alleen maar foto's'? Bij het maken van mijn boek 'Nature Diary', waarin allerlei stijlen gecombineerd worden, ontdekte ik dat het voortdurend met fotografie bezig zijn een manier was om aan mijn ongelukkige huwelijk te ontsnappen. Terugkijkend is het bijna griezelig hoe goed mijn beelden mijn

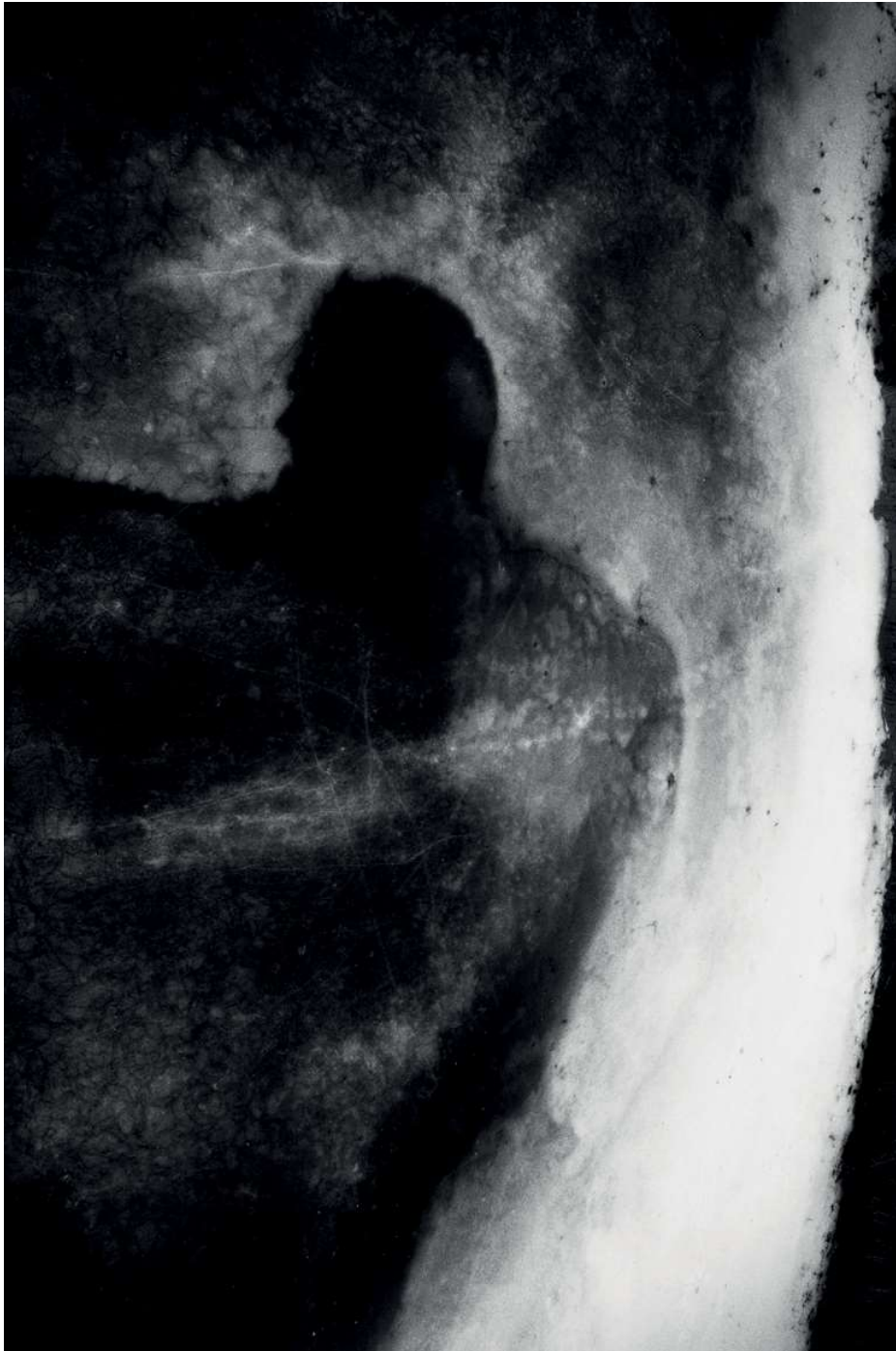
gemoedstoestand weerspiegelen en het is duidelijk hoe ik fotografie door de jaren heen heb gebruikt als uitlaatklep.

In 2006 kocht ik mijn eerste digitale camera, die al snel mijn trouwe vriend werd tijdens mijn wandelingen in de natuur. Ik bracht steeds meer tijd door in

het bos. In de zomer was ik bijna elke avond buiten, fotograferend en mijn hoofd op orde brengend. De duizenden foto's die ik maakte en de talloze ontmoetingen met wilde dieren en prachtige landschappen werden mijn toevluchtsoord. Zo kon ik urenlang mijn verdriet vergeten en lukte het me vol te houden.

Pareidolia is waarschijnlijk een evolutionair verschijnsel. Er wordt aangenomen dat individuen die in staat zijn gevaar, of dit nu relevant is of niet, te zien en interpreteren een grotere overlevingskans hebben. Het zien van patronen en toevalligheden in een chaotische wereld is van belang voor het leren en begrijpen van de verbanden om ons heen. Ik denk dat deze eigenschap heel duidelijk in mij aanwezig is, omdat ik altijd probeer de wereld om me heen te begrijpen. – Wikipedia.

Man been pushed.

Mijn meest productieve jaar was 2009, waarin ik mijn eerste boek 'Årstiderna' (De seizoenen, red.) publiceerde met foto's uit datzelfde jaar: de eerste editie van mijn natuurdagboek. Deze manier van werken, waarbij ik fotografie als therapie gebruik, is voor mij een belangrijke methode geweest om mijn oeuvre

te produceren. Op dit moment heb ik dertien boeken over verschillende thema's gepubliceerd, maar eigenlijk zijn het allemaal mijn dagboeken.

Kou en ijs belangrijke componenten

In mijn nieuwe project is ijs een belangrijk onderdeel. Een van de eerste

foto's die ik maakte was tijdens een boswandeling met mijn partner Nina en onze hond Orvar. Ik had geen fotografieplannen en had mijn Leica niet eens bij me. Ik ving een glimp op van iets wits diep in het grommende sparrenbos. Bij nader onderzoek stonden tijd en ruimte ineens stil. Blijkbaar lag daar een

Vliegende drones in de winter

Zorg ervoor dat de accu's warm zijn voor vertrek! Als lithiumbatterijen koud zijn, werken ze niet en crasht de drone al na een paar minuten.

Start je drone, laat hem vervolgens een tijdje stilstaan en let op je controller om er zeker van te zijn dat de temperatuur in de batterijen goed is. Ga pas omhoog als ze boven de 20 °C zijn. Vlieg niet te snel, dan koelen de batterijen veel sneller af.

Painted by Miro.

buitenaards wezen begraven. Ik vergat mijn hele omgeving en begon met mijn iPhone te fotograferen. Het enige dat te horen was, was de wind die de bomen liet bewegen en een in de verte krassende raaf. Ik was volledig geboeid door het patroon; was dit echt door puur toeval ontstaan? Pareidoli is een psychologisch verschijnsel waarbij je gezichten of figuren in objecten of bijvoorbeeld wolken ziet. Dit is mijn diagnose.

Op dun ijs

De weken gaan voorbij en 2023 wordt 2024, de winter is nog strenger. Het is vroeg in de ochtend en ik ben alleen thuis. De thermometer geeft -18° Celsius aan. Ik open het rolluik en word begroet door een ijskunstwerk op het oude raam. Buiten is het volkomen donker. Ik geniet nog even van een warme koffie en een licht ontbijt, voordat ik naar een meer op drie kilometer van mijn huis ga. Hier zal ik vandaag beelden maken voor mijn nieuwe project. Ik trek mijn langlaufschaatsen aan en mijn veiligheidsuitrusting, zoals touw en ijspinnen. Het ijs op het meer voor mij is helemaal zwart, maar ondanks de koude nacht zijn sommige delen nog nat. Ik ga naar buiten en duw mijn ijsprijem hard naar beneden om er zeker van te zijn dat het ijs dik genoeg is. Al na ongeveer een kwartiertje schaatsen vind ik interessante patronen. Ik maak beelden die doen denken aan het universum. Ongelooflijk fascinerend. Iets verderop is het ijs aanzienlijk dunner. De ijsprijem gaat er zo doorheen en water borrelt op. Tijd om om te keren. Ik schaats zwevend naar huis, terwijl ik ondertussen non-stop denk aan de motieven die ik daar vond. Maar het is te gevaarlijk om erheen te gaan, omdat het ijs te dun is. Een paar weken gaan voorbij en de temperatuur loopt op van -18 naar +4 graden. Het ijs is aan het smelten en schaatsen is geen optie meer. Ik neem mijn drone mee en vlieg over het meer naar de plek waar ik de intrigerende motieven voor het laatst zag. Veilig op het droge, kan ik in alle rust de motieven opzoeken. Hier vind ik mijn universum. Hier maak ik beelden die vragen stellen. Beelden die mensen ontroeren. Afbeeldingen die donker en moeilijk te interpreteren zijn. Beelden die te vergelijken zijn met abstracte motieven uit mijn artistieke inspiratiebronnen White, Picasso en Miro. 🌀